

Monumentnummer*: 31181

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 april 1973
Kadaster deel/nr 82930/20

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Nijmegen		Nijmegen		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*		Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering
St. Stevenskerkhof	61				6511 VZ	Nijmegen	
St. Stevenskerkhof	62				6511 VZ	Nijmegen	
St. Stevenskerkhof	63				6511 VZ	Nijmegen	
St. Stevenskerkhof	64				6511 VZ	Nijmegen	
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Nijmegen		C					8705
Nijmegen		C					9000

Omschrijving**

SINT STEVENSKERK.

Grotendeels laat-gotische KRUISKERK, zwaar beschadigd in 1944, waarbij vooral het schip en de toren (apart monumentnummer 31182) getroffen werden, geheel gerestaureerd 1946-1966.

Het kerkgebouw bestaat uit:

- een driebeukig hallenschip, ontstaan in het laatste kwart der 14e en het eerste kwart der 15e eeuw door de verbouwing van een romano-gotisch, basilicaal schip, waarvan vier vrijstaande pijlers bewaard zijn.
- een groots opgezet, in conceptie basilicaal, doch nimmer van een lichtbeuk voorzien, koor met omgang en tweezijdige straalkapellen, gebouwd eerste helft 15e eeuw naar plannen van Ghisbert Schairt en voltooid door de overwelfing der omgang in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1450.

c. een driebeukig, evenmin als het koor met een lichtbeuk bekroond transept, vermoedelijk in gebruik genomen 1559. Omgang, kapellen en dwarsschipzijbeuken overwelfd met laat-gotische ster- en netgewelven. Over de hoofdbeuken een eikenhouten tongewelf, aangebracht bij de recente restauratie ter vervanging van een houten gewelf uit 1772.

d. tegen de zuidzijde van het koor een sacristie, gedekt door stergewelven, omstreeks 1430 voltooid. Aansluitend hierop aan de oostzijde een met een netgewelf overkluisd portaal. Tegen de noordgevel van het dwarspand een kluisachtige, met een netgewelfje gedekte ruimte voor het stadsarchief. Tegen de zuidgevel van het dwarsschip een rijk met beeldhouwwerk versierd, door een stergewelf overkluisd, open 'Paradijsportaal' op vijfhoekige grondslag. Tegen de zuiderzijbeuk, in de hoek met het zuidertransept, een met natuursteen bekleed, gebeeldhouwd portaal, omstreeks 1400.

Tot de inventaris behoren: Natuurstenen koorafscheiding tussen de pijlers van het hoogkoor, versierd met traceringen en getraliede openingen. Aan de zijzijde in deze koormuur een poortje, in welks boogveld een reliëf met voorstelling van het Jongste Gericht, jaartallen 1484 en 1505.

In de poortjes, die toegang geven tot het hoogkoor authentieke eiken deuren met smeedwerk, waarschijnlijk 16e eeuw. Boven het poortje naar het v.m. stadsarchief in de noordwand van het dwarsschip een reliëfsteen met uitbeelding van de Aanbidding der drie Koningen, jaartallen 1517 en 1559.

Op het hoogkoor een in 1512 op last van Hertog Karel van Egmond voor zijn moeder, Catharina van Bourbon, opgerichte, natuurstenen graftombe, versierd met gegraveerde, koperen platen door Wilhelm Loemans te Keulen.

Gegraveerde, koperen grafplaten voor een kanunnik (1570) en een burgemeester (1665).

Tegen de zuidelijke koormuur een der beide kanunnikenbanken, in 1577 in renaissancestijl gesneden, na de reformatie uiteengenomen en verwerkt in een tochtportaal, in 1966 tot koorbank gereconstrueerd en herplaatst.

Gesneden preekstoel, 1639 door Joost Jacobs te Amsterdam. Gesneden doophek, 1652 door Cornelis Hermansz Schaeff te Nijmegen, bij de recente restauratie in fragmenten toegepast als afsluiting der koorkapellen. Herenbank, 1644, in renaissancestijl gesneden door Joost Jacobs en Cornelis Schaeff. Prinsengestoelte met overhuiving, Lodewijk XV, 1771. Tochtportaal, gesneden in renaissancevormen met pilasthermen, 1623. Tochtportaal, gesneden in renaissancevormen, 1632. Twaalf koperen kaarsenkronen, 17e eeuw en twee koperen lezenaars, 17e eeuw. Talrijke grafzerken, 15e, 16e, 17e, 18e eeuw.

In de als tijdelijke Hervormde Kerk ingerichte zijbeuktraveeën ten noorden van de toren een eenvoudige, 18e eeuwse preekstoel en een 18e eeuwse orgelkas. Sporen van gotische polychromie op enkele koorpijlers; enkele fragmenten van gotische muurschilderingen.

a. Hoofdorgel. Een rijk gesneden kas met snijwerk van Johan Kaersbergen en J. Otten. Hierin een orgel met Hoofdwerk, Bovenwerk, Rugwerk en vrij Pedaal, in 1776 gemaakt door L. Konig. Gerestaureerd in 1970. Onder het orgel een stucplafond.

b. Koororgel. Eenklaviers orgel, ca. 1700 gemaakt door een onbekende maker in België (Ardennen). Gerestaureerd in 1973.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

c. Positief in Zuiderkapel. Midden 18e eeuw gemaakt door P. van Assendelft. Voor plaatsing in de Stevenskerk heeft het orgel in de Herv. Kerk te Ommeren gestaan.

d. Tegen de westwand van de noorder zijbeuk hangt een kas die ca. 1850 gemaakt is door A. Clerinx. Het pijpwerk van dit instrument van de fa. Verschuieren uit 1960. Dit orgel valt dan ook buiten de bescherming.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument